

Ministerie van Economische Zaken

Invasieve exoten en beleid

Henk E. Groenewoud
Directie Natuur en biodiversiteit

Inhoud:

- Intro: problemen
- CBD, nationaal
- EU-exotenverordening en Unielijst
- Decentralisatie
- Moeten versus willen

▼ 2016

- › Januari
- › Februari
- › Maart
- › April
- › Mei

▼ Juni

- › Duizenden glasaaltjes geteld
- › Deel van Zwijndrecht weer baggerschoon
- › **Teveel exoten in de sloot in Dordrecht**
- › Bestuursvergaderingen juni 2016
- › Prijswinnaars Droppie Waterquiz winnen schoolreis naar watermuseum
- › Waterschap hervat dijkversterking Sassedijk
- › Collegebesluiten 14 juni 2016
- › Onderhoud gemaal in Puttershoek
- › Verenigde Vergadering 30 juni 2016
- › Asfalteren Mollekade in Heinenoord
- › Voorbereid op regen
- › Baggeren in Binnenmaas
- › Feestelijke heropening Groene Kruisweg/Hekelingseweg
- › Extra pompen op Voorne-Putten

[Home](#) › [2016](#) › [Juni](#) › Teveel exoten in de sloot in Dordrecht

Teveel exoten in de sloot in Dordrecht

6 juni 2016

Momenteel doet waterschap Hollandse Delta onderzoek naar de aanwezigheid van exoten in sloten en vijvers in de gemeenten Dordrecht, Ridderkerk en Barendrecht.

Uit de eerste resultaten blijkt dat in Dordrecht op meerdere locaties en in grote hoeveelheden ongelijkbladig vederkruid voorkomt. Hollandse Delta gaat kijken hoe deze exoot het best bestreden kan worden om te voorkomen dat door de woekerende waterplanten de sloten helemaal dichtgroeien en er problemen met de doorstroming ontst

Gooi geen exoot in de sloot

In onze sloten en plassen kom je stee vaker planten tegen die hier niet van nature groeien. Doordat ze sneller gro dan inheemse waterplanten verstoren het evenwicht in het water en gaan ze sloten, kanalen en plassen kunnen ver gaat bijvoorbeeld om ongelijkbladig ve

grote hoeveelheden ongelijkbladig vederkruid voorkomt. Hollandse Delta gaat kijken hoe deze exoot het best bestreden kan worden om te voorkomen dat door de woekerende waterplanten de sloten helemaal dichtgroeien en er problemen met de doorstroming ontstaan.

Invasieve exoten

- Menselijk handelen (bewust/onbewust)
- Schade aan **natuur** (en mens, economie)

Waterschap NOORDERZIJLVEST

Grote waternavel in de Jonkersvaart, november 2014

Invasive Alien Species

> [Programmes](#) > Invasive Alien Species

Invasive Alien Species

Uninvited company

Alien species that become invasive are considered to be main direct drivers of biodiversity loss across the globe. In addition, alien species have been estimated to cost our economies hundreds of billions of dollars each year.

What's new

1 November 2015

[Jamaica National Invasive Species Database \(JISD\)](#) is launched on 14 Oct 2015.

15 January 2015

[Global Invasive Alien Species Information Partnership](#) provides introduced or invasive species par country from datasets of CABI, IUCN-ISSG and GBIF

2 December 2014

[Seminar-Workshop on Harmonizing Methods in Risk Assessment and Management of Forest Invasive Alien Plant Species in South East Asia](#), 2-5 December 2014, Bogor,

Nationaal

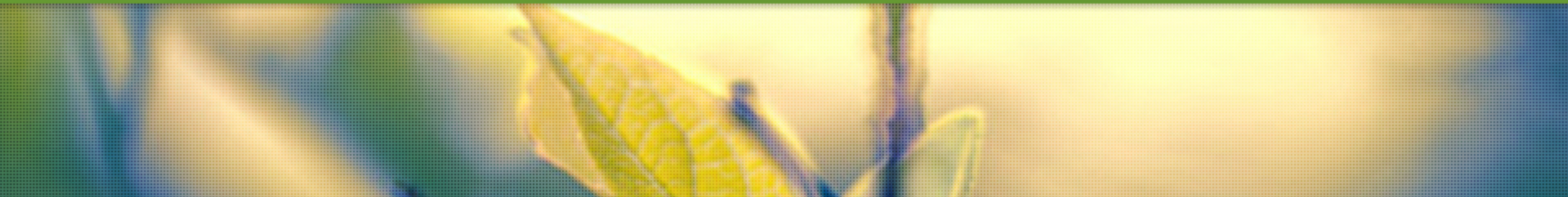
- Beleidsnota invasieve exoten (2007)
- Team Invasieve Exoten bij de NVWA

ENVIRONMENT

European Commission > Environment > Nature and biodiversity

Home About us ▾ Policies ▾ Funding ▾ Legal compliance ▾ News & outreach ▾

Nature and biodiversity

Biodiversity Strategy

Nature and biodiversity law

Species protection

Natura 2000

Green infrastructure

Knowledge and data

Invasive Alien Species

Invasive Alien Species are animals and plants that are introduced accidentally or deliberately into a natural environment where they are not normally found, with serious negative consequences for their new environment. They represent a major threat to native plants and animals in Europe, causing damage worth billions of euros to the European economy every year.

Brochure on [Invasive Alien Species](#)

Brochure on [Life and Invasive Alien Species](#)

EU Regulation 1143/2014 on Invasive Alien Species

The [Regulation 1143/2014 on invasive alien species](#) entered into force on 1 January 2015. This Regulation seeks to address the problem of invasive alien species in a comprehensive manner, as to protect native biodiversity and ecosystems.

4.11.2014

NL

Publicatieblad van de Europese Unie

L 317/35

VERORDENING (EU) Nr. 1143/2014 VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD
van 22 oktober 2014
betreffende de preventie en beheersing van de introductie en verspreiding van invasieve uitheemse
soorten

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 192, lid 1,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Na toezending van het ontwerp van wetgevingshandeling aan de nationale parlementen,

Gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité ⁽¹⁾,

Na raadpleging van het Comité van de Regio's,

Handelend volgens de gewone wetgevingsprocedure ⁽²⁾,

Aanpak:

- Preventie (voorkomen invoer)
- Vroegtijdige eliminatie
- Indien niet mogelijk: beheersen en indammen

Unielijst

Art.4(1): Commissie is bevoegd tot opstellen lijst van voor de Unie zorgwekkende IUS.

Art.4(3): Op basis van wetenschappelijk bewijsmateriaal.

Art.5: Voorzien van een risicobeoordeling.

Art.27: Advies van wetenschappelijk forum.

Commissie legt concept Unielijst volgens 'onderzoeksprocedure' voor aan Comité.

Preventie – opzettelijke introductie

Art.7(1) Invasieve uitheemse soorten van Uniebelang mogen niet **opzettelijk**:

- worden binnengebracht op het grondgebied van de Unie, ook niet onder douanetoezicht;
- worden gehouden, ook niet in een gesloten omgeving;
- worden gekweekt, ook niet in een gesloten omgeving;
- worden vervoerd naar, binnen of uit de Unie, behalve in het kader van uitroeiing naar voorzieningen;
- in de handel worden gebracht;
- worden gebruikt of uitgewisseld;
- worden toegestaan zich voort te planten, te worden gekweekt of geteeld, ook niet in een gesloten omgeving; of
- worden vrijgelaten in het milieu.

Vroegtijdige eliminatie

Art.17(1): Na vroege waarneming binnen 3 maanden eliminatie maatregelen toepassen en Commissie informeren.

Art.18(1): Op basis van robuust wetenschappelijk bewijs is derogatie mogelijk.

Art.18(2): Commissie mag derogatie weigeren.

Beheersen en indammen (wijdverspreid)

Art.19(1) Binnen 18 maanden na opname op de lijst beschikken de lidstaten over **effectieve beheermaatregelen** zodat de gevolgen tot een minimum worden beperkt:

- evenredig met de gevolgen voor het milieu;
- afgestemd op de specifieke omstandigheden;
- gebaseerd op kosten/baten analyse;
- inclusief herstelmaatregelen.

Eerste Unielijst

Zoetwaterplanten		
Scientific name	Common name	Nederlandse naam
<i>Cabomba caroliniana</i>	<i>Fanwort</i>	Waterwaaier
<i>Eichhornia crassipes</i>	<i>Water hyacinth</i>	Waterhyacinth
<i>Hydrocotyle ranunculoides</i>	<i>Floating pennywort</i>	Grote waternavel
<i>Lagarosiphon major</i>	<i>Curly waterweed</i>	Verspreidbladige waterpest
<i>Ludwigia grandiflora</i>	<i>Water-primrose</i>	Waterteunisbloem
<i>Ludwigia peploides</i>	<i>Floating primrose-willow</i>	Kleine waterteunis-bloem
<i>Myriophyllum aquaticum</i>	<i>Parrot's feather</i>	Parelvederkruid

Niet op lijst

- Kroosvaren
- Vlotvaren
- Egeria
- Watersla
- Smalle waterpest
- Ongelijkbladig vederkruid
- ... etc. etc. etc.

Decentralisatie

- Art.3.38 Wet natuurbescherming:
bij amvb kan worden bepaald dat GS belast zijn met de uitvoering van de EU-verordening
- Art.3.32 Besluit natuurbescherming:
na instemming GS kan minister bij ministeriële regeling soorten aanwijzen waarvoor GS zijn belast met de uitroeiingsmaatregelen, beheersmaatregelen en herstelmaatregelen EU-verordening
- Maar: maatregelen nemen $\neq$ alles elimineren
“Voorlichting is ook een maatregel”

Moeten versus willen

BINNENLANDS — BESTUUR

WELIG WOEKERENDE WATERNAVEL JAAGT WATERSCHAP OP KOSTEN

Gert van Wijland 03 aug 2015 Reageer

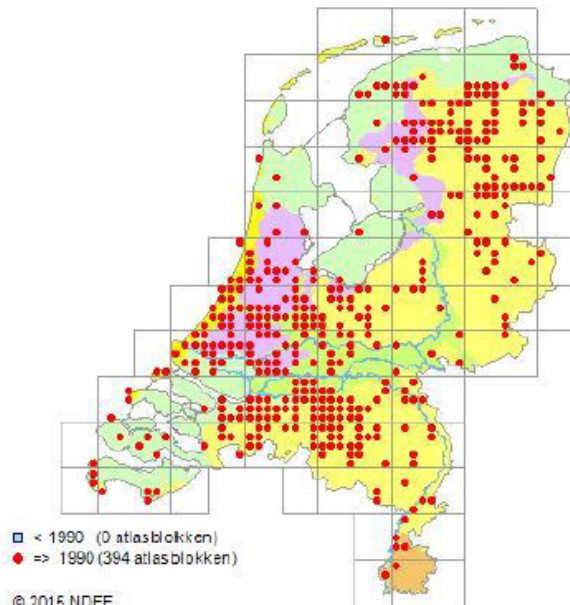
De exotische waterplant Grote Waternavel leek de laatste jaren in de Nederlandse wateren op zijn retour, maar w
en verstikt deze zomer weer als nooit tevoren. Bestrijding kost alleen Het Brabantse waterschap Maas en AA al ru

Aanwezigheid in Nederland

In 2015: grote waternavel komt wijdverspreid voor in heel Nederland.

Eerste waarneming in de Nederlandse natuur: 1994.

Grote waternavel (*Hydrocotyle ranunculoides*)

Foto: Johan van Valkenburg

Bron: NVWA

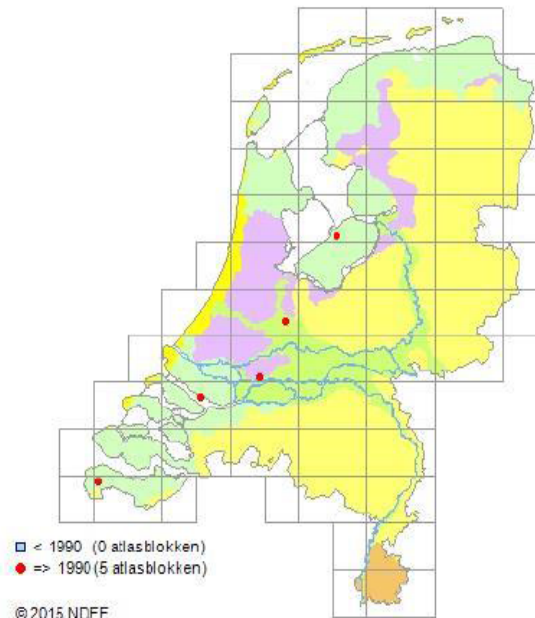
Verspreiding van grote waternavel in Nederland. Bron: verspreidingsatlas.nl

Aanwezigheid in Nederland

In 2015: kleine waterteunisbloem komt voor op een klein aantal locaties in Nederland.

Eerste waarneming in de Nederlandse natuur: 2007.

Kleine waterteunisbloem (*Ludwigia peploides*)

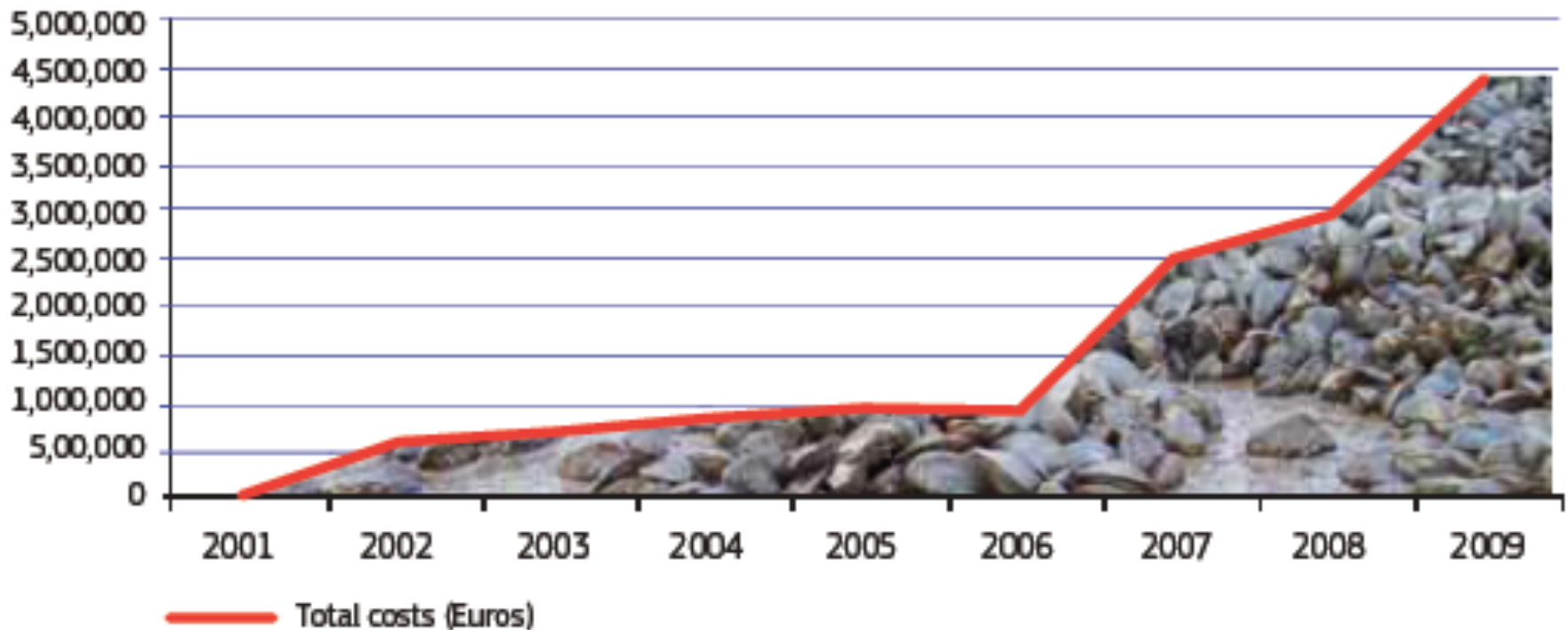
Foto: Johan van Valkenburg

Bron: NVWA

Verspreiding van kleine waterteunisbloem in Nederland. Bron: verspreidingsatlas.nl

Evolution of costs of the zebra mussel invasion in the Ebro Delta, Spain, 2001–2009.

Source: Perez y Perez and Chica Moreu, 2009

[Home](#) > [2016](#) > [Oktober](#) > Excursie laat zien hoe we waterplanten kunnen transformeren naar duurzame (grond)stoffen

Excursie laat zien hoe we waterplanten kunnen transformeren naar duurzame (grond)stoffen

Gepubliceerd op: 27 oktober 2016

Op 26 oktober bezochten ruim 50 geïnteresseerden de mobiele bioraffinage installatie in Heusden. Ze konden met eigen ogen zien hoe de Grote Waternavel ter plekke werd verwerkt. De snelgroeïende woekerplant veroorzaakt in toenemende mate een probleem voor de water aan- en afvoer. De plant slibt watergangen dicht en het verwijderen kost veel. Bioraffinage kan ons helpen de Grote Waternavel en andere groene reststromen efficiënt te verwerken. Dat levert behalve nuttige grondstoffen mogelijk ook nog eens geld op.

De excursie werd georganiseerd door de begeleidingsgroep Bioraffinage van de Stowa. Deze groep bestaat uit 9 waterschappen, diverse innovatieve bedrijven en kennisinstituten. Doel was om praktijkervaringen met elkaar te delen. De deelnemers betrof een gevarieerd gezelschap: van gemeenten, waterschappen, provincie en bedrijven tot onderwijs & wetenschap, agrariërs en loonwerkers. En dat is meteen de kracht van bioraffinage: het biedt kansen voor een groot aantal partijen. De combinatie van

Moeten versus willen

- Vroege signalering
- Snelle en effectieve aanpak
- Samenwerken: kennis, ervaring, inzet, bestrijdingsmethoden

The screenshot shows the Groen Kennisnet website. The header includes the logo and navigation links: Portalen, Kennisbank, Leermateriaal, and Dossiers. The main content area features a green sidebar with the word 'Nieuws' and a large image of a hand pulling a green aquatic plant from water. Below the image, the article title 'Invasieve exotische waterplant te lijf met app' is displayed in green, followed by the date '24 december 2014'. The article text reads: 'Velen zien waterplanten als versiering en verrijking van waterpartijen. Ze worden een gruwel als het invasieve exoten zijn. Althans, voor waterschappen, die de app iWaterplant inzetten als wapen.'

Groen Kennisnet

Portalen Kennisbank Leermateriaal Dossiers

Nieuws

Nieuws

Invasieve exotische waterplant te lijf met app

24 december 2014

Velen zien waterplanten als versiering en verrijking van waterpartijen. Ze worden een gruwel als het invasieve exoten zijn. Althans, voor waterschappen, die de app iWaterplant inzetten als wapen.